

2020-03-18

Avstämningsrapport Unga och nyanlända till jobb

Inledning

Projektet Unga och nyanlända till jobb påbörjade sin planerings- och analysfas 2019-09-01. För att projektet ska kunna övergå från analys- och planeringsfas till genomförandefas ska ett antal punkter vara uppfyllda/tydliggjorda i avstämningsrapporten som skickas till ESF-rådets senast den 31 mars 2020.

Under analys- och planeringsfasen har arbetet i projektet succesivt trappats upp i takt med att projektorganisationen har etablerats. Kartläggning av målgrupperna avslutades i början på mars (beräknad tidpunkt). Studiebesök i Örebro, Malmö och Köpenhamn har genomförts (Örebro planerat). Projektet har också deltagit i konferenser i Uppsala, Örebro och Hällefors (slutkonferens All In). Genomgång av olika rapporter från t.ex. Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor och Arbetsförmedlingen har studerats.

Samverkan har etablerats med pågående ESF-projektet All In i Kumla har etablerats, vilket lett till deltagande förlängningen av projektet och att Vuxenutbildningen övertar projektägarskapet i Kumla. Samverkan har etablerats med Örebro kommuns arbete med nyföretagarverksamhet för nyanlända. Vuxenutbildningen har tecknat avsiktsförklaring om deltagande inför ansökan om stöd från ESF.

Nedan finns redogörelse för de punkter som enligt beslut om stöd ska redovisas i avstämningsrapport.

Fördjupad problem- och omvärldsanalys som innehåller analyser av jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling.

Allmänt

Sverige har under ett antal år haft en arbetsmarknad med hög efterfrågan på arbetskraft. Trots det har ett relativt stort antal personer haft svårt att få ett arbete.

För närvarande är 377 tusen personer öppet arbetslösa eller i åtgärder. Av dem är 177 tusen födda utomlands och av dem 116 tusen kvinnor.

Av den totala arbetslösheten är 70 tusen ungdomar 18-24 år.

Efterfrågan på arbetskraft har nu dämpats något. I Kumla finns (jan-20) 665 personer som är öppet arbetslösa eller i program. Det är en ökning med 116 jämfört med året före.

Av de asylsökande 2015 kom många med kort tidigare utbildning till Sverige. Dessa lämnar nu succesivt etableringen, och därmed finns risk ökat utanförskap och ökad ekonomisk belastning på kommunerna.

Utlandsfödda kvinnor

Arbetsförmedlingens nationella statistik visar att skillnaden mellan utrikes födda kvinnor och män är stor. Andelen män som får arbete är t.ex. mycket högre än andelen kvinnor. Sysselsättningen bland utrikes födda (nationell statistik 2018) var 66,8% jämfört med 82,4% för inrikes födda. Sysselsättningen för utrikesfödda kvinnor var 63,6, män 71,1%

Av de arbetslösa i Kumla är 271 födda utanför Europa, en ökning med 56 jämfört med året innan. 140 av dem är kvinnor, en ökning med 47, 131 män, en ökning med 9.

Ungdomar och personer med högfungerande autism inom daglig verksamhet

Enligt nationell statistik finns ett antal ungdomar 16-24 år som inte arbetar eller studerar och som inte har kontakt med samhället i form av kommun, Arbetsförmedling eller Försäkringskassa. En kartläggning presenterad av Arbetsförmedlingen 2013 pekade på att det var 20 000 ungdomar i landet i denna situation. SCB rapporterade 2015 att ungefär 11 000 kvinnor och 12 000 män i åldrarna 20-25 år helt saknade inkomst. Majoriteten i gruppen (56%) var inrikes födda med utrikes födda föräldrar, eller utrikes födda (27%).

Hälften av gruppen bodde i storstadsområdet.

Andelen unga kvinnor i gruppen ökar med stigande ålder. En förklaring antas vara att ett antal är hemma med barn med föräldrapenning på garantinivå.

I gruppen finns också ungdomar som är föremål för insatser från samhället i form av sjukbidrag och andra ersättningar. I gruppen finns personer med högfungerande autism varav många finns inom kommunernas dagliga verksamhet.

Antalet ungdomar 18-24 år som är öppet arbetslösa eller i program är i Kumla är 126 vilket är 27 fler än året innan. 58 av dem var unga kvinnor, 68 unga män. Arbetslösheten bland de som saknar gymnasieutbildning är 20%, bland de som har eftergymnasial utbildning 4% (nationell statistik).

Andelen avgångselever från gymnasiet med grundläggande behörighet till högskolan var 71% (folkbokförda i Kumla, 2018)

Det innebär att uppskattningsvis 40-50 ungdomar lämnar gymnasiet med mer eller mindre ofullständiga gymnasiebetyg.

I grundskolan ökar antalet ungdomar som har hög anmäld eller ogiltig frånvaro. I februari 20 fanns 25 elever med mer än 50% frånvaro¹ i Kumlas 7-9 skolor.

Inom kommunala aktivitetsansvaret fanns vid årsskiftet 2019/2020 10 unga män och 9 unga kvinnor som saknade sysselsättning, eller vars sysselsättning var okänd.²

Gruppen unga som varken arbetar eller studerar är mycket heterogen. En stor grupp är i statliga åtgärder, huvudsakligen via Arbetsförmedlingen. En stor grupp finns under kategorin Okänd aktivitet (gruppen som i projektansökan benämns "Ungdomar utan kontakt med samhället"). Även inom denna grupp finns många olika grupper. I en rapport från Temagruppen unga i arbetslivet 2017 pekas på vikten att vidta åtgärder för unga som har psykisk ohälsa och utlandsfödda unga kvinnor som är hemma med barn. Man påpekar också att inom gruppen finns ungdomar som hoppat av skolan eller har försörjningsstöd.

Ökningen av antalet grundskolelever med omfattande frånvaro indikerar en risk att antalet ungdomar som inte klarar att uppnå egen försörjning kommer att öka. Antalet ungdomar gymnasiet som lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg är fortsatt för hög. I en vikande konjunktur riskerar gruppen att få större svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

¹ Anmäld, ogiltig och utifrån anpassad studiegång

² Antalet minskar normalt under våren, då de uppsökande aktiviteterna gett effekt.

En fördjupad målgruppsanalys/kartläggning med utgångspunkt i projektets problemanalys (kvalitativ och kvantitativ). Analysen ska utgå från de horisontella principerna; jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

Utlandsfödda kvinnor

Under projektets kartlägningsfas har det tagits fram en lista med ett 90-tal utlandsfödda kvinnor med kort tidigare utbildning finns inskrivna som öppet arbetslösa hos Arbetsförmedlingen, läser på SFI eller är i åtgärd inom Arbetsmarknads- och Integrationsenheten.

Intervjuer, eller inhämtade uppgifter från tidigare kartläggning har genomförts med 78 kvinnor. Det finns självklart skillnader inom gruppen, men mönster som framträder är

En grupp har ingen skolgång från hemlandet och har alltså kommit till Sverige som analfabeter, 10-15 av de som kartlagts.

Många är socialt isolerade

En andel har hälsoproblem

Många saknar yrkeserfarenhet eller har erfarenhet av lågkvalificerade yrken. Exempel på erfarenheter, delvis utifrån arbete i hemmet är: trädgårdsskötsel, matlagning, sömnad, omvårdnad om barn- och gamla.

Många i gruppen önskar mer tid för svenska, bland annat för att utveckla muntlig förmåga.

Vanliga önskemål om arbete är café/restaurang, barnskötare, äldreomsorg och handel.

Vid utvärdering av hittills genomförda åtgärder, inför projektansökan, visade det sig saknas effektivt stöd för gruppen. Orsaken är till största delen bristande kunskaper i kombination avsaknaden av annan utbildning. I de flesta fallen har SFI avbrutits eftersom framsteg inte gjorts. Bristerna i svenska och utbildning gör också att insatser som praktik och anställningar med arbetsmarknadsstöd försvåras

Ungdomar utan kontakt med samhället

Under kartlägningsfasen har projektet arbetat för att få kontakt med ungdomar inom kategorin Okänd aktivitet. Enbart ett fåtal individer har kunnat kontaktas. Det kan bero på att gruppen inte är så stor i Kumla, eller att deras motivation att bryta sin isolering är låg.

Utifrån de tagna kontakterna och genomgång av tidigare rapporteringar av det kommunala aktivitetsansvaret kan slutsatsen dras att diagnoser inom NPF, psykisk ohälsa och drogmissbruk finns med som faktorer för gruppen. Antalet individer är troligen inte så många. Målgruppen föreslås därför utvidgas till ungdomar inom kategorin Kommunalt stöd (t.ex. försörjningsstöd) och Sjukdom/funktionshinder. Delar av den senare kategorin finns redan med som målgrupp, personer med högfungerande autism inom daglig verksamhet.

Nedanstående siffror är hämtade från MUCF:s sammanställning av ungdomar som inte arbetar eller studerar.

2017, KUMLA, Kön, Ursprung

	16-24 år		25-29 år	
	Antal	Andel	Antal	Andel

Kvinnor Inrikesfödd	46	5.1 %	63	11.4 %
Kvinnor Utrikesfödd	13	8.4 %	26	27.4 %
Män Inrikesfödd	52	5.5 %	51	9.0 %
Män Utrikesfödd	13	6.3 %	22	25.0 %
	111		140	

Statistiken visar att utlandsfödda är överrepresenterade i gruppen. Skillnaderna mellan unga män och unga kvinnor är dock små.

Enligt Temagruppen för ungdomar i arbetslivet (2017) är en tredjedel av gruppen inom kategorin Okänd aktivitet. Av dessa var 29 % inte bosatta i landet. Siffrorna gäller nationell nivå.

Översatt till Kumla 75 i okänd aktivitet, var av 25 inte bosatta i landet, vilket ger

50 tal ungdomar 16-29 utan kontakt med samhället. Detta är troligen en överskattning. Siffrorna kan jämföras med antalet ungdomar 18-24 år som var registrerade som arbetslösa 2018, ca 100. Det innebär att mörkertalet av ungdomar som inte har kontakt med samhället är lågt.

I Kumla finns i dagsläget (slutet av februari 2020) ett 40-tal barn med en eller två utlandsfödda föräldrar som inte har plats i förskola.

Personer inom daglig verksamhet

I Kumla finns ett 40-tal personer med högfungerande autism inom socialförvaltningens dagliga verksamhet. Utifrån sitt funktionshinder har de inte klarat att fullfölja gymnasieutbildning och/eller kunnat etablera sig i arbetslivet. Enligt en preliminär bedömning vid projektansökan är att de med rätt stöd och anpassning har möjlighet att klara en yrkesinriktad vuxenutbildning och därefter etablera sig i arbetslivet.

Efter genomförd kartläggning genom intervjuer med aktuella personer (kvinnor, män) kan konstateras att gruppen som sagt sig vara intresserade av utbildning är dock betydligt mindre än 40. En del av bakgrunden är att det finns en rädsla för att bli av med det som beslutats av företrädesvis Försäkringskassan, om de börjar studera.

Det stöd som kan behövas kan preliminärt t.ex. motiverande samtal, hjälp att skapa struktur för sömn, stöd att ta sig till skolan, anpassningar av utbildningen med tydlig struktur, individuella instruktioner och uppföljning; samt stöd till lärarna att utforma undervisningen.

Intresset för yrken och utbildningar är varierande, vilket innebär att fortsatt panering måste bygga på stöd i utbildning utifrån individuella önskemål och behov.

Horisontella principer

Genom val av målgrupper ges projektet inriktning mot att uppfylla kraven på de flesta av de horisontella principerna. I analysen framkommer grupper som idag inte har tillgång till arbetsmarknaden på samma sätt som andra grupper. Orsakerna kan grunda sig i etnicitet, könsroller och funktionshinder. Projektet syftar till att stärka individerna men också att undanröja hinder för deltagande, vilket innebär att jämställdhet, icke diskriminering och tillgänglighet beaktas.

Under kartläggningen av målgrupperna har intervjuer genomförts. Det som framkommit beskrivs i samband med analysen av respektive målgrupp.

I de målgrupper som projektet kommer att arbeta med finns ett antal faktorer att ta hänsyn till ur perspektiven tillgänglighet och icke diskriminering.

Många i målgrupperna har bristande kunskaper i svenska språket. En självklar bakgrund är att vara nyanländ till Sverige, eller att inte ha klarat att fullfölja SFI. Mot bakgrund av skolmisslyckanden och i vissa fall läs- och skrivsvårigheter finns även andra som inte har fullgoda kunskaper och svårigheter att ta till sig skriftlig information.

Bland ungdomarna finns individer som har neuropsykiatriska diagnoser och/eller psykisk ohälsa.

Valet av utlandsfödda kvinnor är gjort utifrån analys av såväl jämställdhet som icke diskriminering.

De horisontella kriterierna innebär bl.a. att personer ska ha lika tillgång till utbildning och möjligheter att få ett gott liv; oavsett kön, etnicitet eller funktionsvariationer. Utifrån genomförd kartläggning finns här en grupp som kräver ytterligare insatser för att detta ska uppnås.

Insatserna för att tillgänglighetsanpassa aktiviteterna är varierande beroende på målgrupp. Generellt är information på lätt svenska, både muntligt och skriftligt viktig. För gruppen utlandsfödda är också information på modersmål och användande av tolk vid vissa tillfällen viktigt.

För personer med autismspektrum diagnoser är tydlig struktur och lugna miljöer viktiga. God förberedelse och trygghet i form av kända personer genom god introduktion i aktiviteter och studier behövs också. Liknande insatser behövs för personer med psykisk ohälsa.

För att utforma insatser för de senare grupperna kommer vi att ta stöd av specialpedagoger och skolpsykolog som finns tillgängliga inom förvaltning för livslångt lärande.

Uppdaterade mål, indikatorer och förväntade resultat samt effekter. Uppdaterad och vidareutvecklad förändringsteori.

Projektets aktiviteter kommer att utvärderas i början av 2021 för att ge underlag för utveckling och förbättring av aktiviteterna. Delmål som utvärderas då är nedanstående indikatorer:

Antalet deltagare i gruppaktiviteter är minst 20 (utlandsfödda kvinnor)

Deltagarna upplever att de lär sig svenska, får ökade kunskaper inom valt yrke, bemöts med respekt, har inflytande och har fått ökad självkänsla

Antalet ungdomar eller personer med högfungerande autism som studerar med stöd från projektet är minst 10.

Ungdomarna/personerna upplever att de får bra stöd för att klara utbildningen, och att utbildningen är anpassad så att den är tillgänglig

Förändringsteorin för projektet har också i övrigt uppdaterats. Se bilaga 3

Beskrivning av projektorganisationens uppbyggnad och struktur. Beskrivning av rutiner, roller, dokumentation, rapportering, avstämning, uppföljning och redovisning.

Projektorganisation

Projektorganisationen ser ut enligt nedan (från 20200401)

Projektägare

Förvaltningschef Förvaltning för livslångt lärande Kumla (Ann-Sofie Vennerstrand)

Styrgrupp

Klaes Hagelvik, sektionschef Arbetsförmedlingen

Anna Gustafsson, chef AMI

Raed Shaqdi, förbundsdirektör Samordningsförbundet Sydnärke

Frank Hartwig, verksamhetschef LSS

Maria Israelsson, enhetschef IFO

Projektledare (50%)

Rolf Östman, verksamhetschef Vuxenutbildningen Kumla

Projektsamordnare

Elisabeth Tholfsson 100%

Nedanstående arbetar olika del av sin tjänst med uppgifter kopplade till projektet.

Leif Karlsson, studie- och yrkesvägledare Vuxenutbildningen och gymnasiet

Tim Taylor, elevassistent gymnasiet

Elin Ölvestad, stödpedagog daglig verksamhet

Jenny Heimdahl, arbetskonsulent AMI

Helene Ärlegård arbetskonsulent AMI

Mattias Lidner, projektekonom, förvaltningsekonom FLL

Inom Kumla kommun och Arbetsförmedlingen arbetar ytterligare personer med de uppgifter som beskrivs i projektet, samt tillgång finns till andra kompetenser

Etableringshandläggare AF

Handläggare AMI

Kommunikationsavdelning Kumla kommun

Personalavdelningen Kumla kommun (jämförbarhets och tillgänglighetskompetens)

Administrativa handläggare vuxenutbildningen/gymnasiet

Rutiner*Styrgrupp*

Sammanträder 3 gånger per år. Fattar övergripande beslut som t.ex. större ändringar av projektet. Ansvarar för att resurser avsätts i respektive organisation enligt projektplan.

Styrgruppens ledamöter har beslutsmandat inom sina respektive organisationer och också god kompetens inom de områden projektet arbetar. I hög utsträckning har de möjlighet att fatta beslut inom respektive organisation, i annat fall har de goda möjligheter att förankra beslut hos högre beslutsfattare.

Projektägare: Ansvarar för att projektet arbetar enligt plan

Projektledare: Operativt ansvarig för projektets aktiviteter. Rapporterar till projektägare månadsvis. Ansvarar för att uppföljning av måluppfyllelse, samverkan med extern utvärderar

samt rapporter och underlag till ESF-rådet, Nämnd för livslångt lärande och Kommunstyrelsen i Kumla.

Ekonomistyrning tillsammans med projektkononom.

Projektrapport delges NLL och kommundirektör/kommunstyrelse halvårsvis.

Ansvarar för att utveckling av samverkan mellan aktörerna och implementering av projektets resultat i samarbete med projektägare.

Deltar i regionala nätverk och samverkansfora.

Projektsamordnare ET

Operativt arbete med deltagare enligt ovan. Redovisning till SCB, upprättande av månadsrapporter. Bistår i upprättande av projektplaner och projektrapporter. Deltar i lämpliga samverkansarenor och framtagande av kunskapsunderlag.

Instruerar och följer upp att dokumentation av deltagarna förs. Detta görs i form av tjänsteanteckningar som sparas i projektets sekretessmapp. Löpande anteckningar med ett dokument per deltagare förs.

Deltagarrapporter förs av ansvarig aktivitetsledare. De lagras i projektets S-mapp. Projektsamordnaren ansvarar för att följa upp att rapportering sker, samt för att sammanställa rapport till SCB.

Projektkononom

Ekonomisk uppföljning av projektet. Tidrapporter från projektmedarbetarna och begäran om utbetalning av projektmedel.

Arbetstidsrapporter förs digitalt av varje projektmedarbetare och sparas i projektets sekretessmapp. Projektkononomen skriver ut och samlar in underskrifter. Efter rapportering till ESF arkiveras arbetstidsrapporterna i pappersform på förvaltning för livslångt lärande. Projektkononomen ansvarar för att rapporterna sätts i pärm som förvaras i arkivrummet på förvaltning för livslångt lärande. I det digitala arkivsystemet läggs ett ärende med hänvisning till var papperskopiorna förvaras. Gallring fyra år efter projektslut, vilket noteras i det digitala arkivsystemet (W3D3).

Beslut från ESF sparas i förvaltningens digitala diariesystem.

Uppdaterad beskrivning av projektets interna och externa kommunikationsarbete.

Nedan finns beskrivet vilka målgrupper som finns för projektets kommunikation och hur kommunikation planeras.

Nämnd för livslångt lärande, kommundirektör och kommunstyrelse

Projektledare och projektägare rapporterar två gånger per år hur projektet framskrider. Rapportering sker muntligt med stöd av presentation som delges mottagarna.

Socialförvaltningens avdelning för försörjningsstöd

Deltar i styrgrupp. Därutöver dialog mellan projektledare och verksamhetschef samt enhetschef 3 gånger per år.

Personal i de verksamheter som berörs av projektet

Information ges regelbundet via verksamheternas intranät, t.ex två gånger per år.

Ansvarig chef informerar i samband med det på arbetsplatsträff eller motsvarande.

Projektets styrgrupp och arbetsgrupp

Styrgruppen sammanträder 3 gånger per år. Däremellan sker information och dialog via digital samverkanskanal (Teams). De som arbetar operativt i projektet träffas gemensamt sex gånger per år för information och dialog. Däremellan sker dialog via Teams. Projektledare träffar grupper med handläggare och lärare som arbetar med projektets målgrupper minst månadsvis (tre delgrupper).

Arbetsförmedlingen:

Berörda handläggare informeras av styrgruppsmedlem. Eventuella framtida utförare informeras i samband med att uppdrag tilldelas av berörd chef inom Arbetsförmedlingen. I övrigt utformas kommunikation riktad mot/me utförare när uppdraget för dessa är formulerat.

Arbetsgivare

Deltagande från projektet vid olika sammankomster, bland annat Kumla Promotions frukostmöten. Vid besök från Arbetsmarknadskunskap³ på företag i Kumla informerar de om projektet. Projektmedarbetare träffar företag i samband med anskaffande av praktikplatser. Inom ramen för framtagande av jobbspår i samverkan med bl.a. Örebro kommun tas kontakter med företag för dialog om kompetenskrav och utbildning.

Anhöriga till projektdeltagare

Information på projektets sida på kumla.se. I viss utsträckning direkta samtal med anhöriga.

Allmänheten, övrig personal i berörda organisationer, intresserade i andra organisationer som arbetar med liknande frågor

Information på projektets sida på kumla.se. Pressmeddelanden och erbjudanden om att göra reportage om deltagare och projektet till media.

Spridning och implementering

För implementering och spridning inom de deltagande organisationerna gäller ovanstående beskrivning av kommunikationsarbetet.

Spridning till andra intresserade organisationer görs att ha en uppdaterad hemsida med löpande rapportering om projektet och dess erfarenheter. Därutöver sker rapportering till samverkande kommuner i länet via nätverket Regionalt kompetensforum. I vissa delar sprider projektet erfarenheter via Delegationen Unga och nyanlända till jobb, som ger nationell spridning åt goda exempel på jobbspår för nyanlända.

Som avslutning på projektet planeras en spridningskonferens där organisationer och offentliga aktörer inom f.a. Östra Mellansverige bjuds in för att få ta del av gjorda erfarenheter, och också föra en diskussion om hur framgångsrika metoder kan användas i andra kommuner.

Uppdaterad tid- och aktivitetsplan där aktiviteterna tydligt kopplas till projektets förväntade resultat och effekter

Tids- och aktivitetsplan

Nedanstående aktiviteter är också inlagda i projektets förändringsteori och är där kopplade till projektets förväntade resultat, samt effekter på kort och lång sikt.

Tid	Aktivitet	Kommentar
Genomfört 20190901-20200331	Rekrytering projektledare och projektmedarbetare	Båda internt rekryterade i kommunen.

³ Samarbete mellan bl.a. Kumla kommun och Handelskammaren som syftar till god information om arbetslivet till elever i grundskolan och gymnasiet

<p>2020-04-01 – 2020-12-31</p>	<p>Projektorganisation har etablerats</p> <p>Fördjupad kartläggning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utlandsfödda kortutbildade kvinnor - Personer inom daglig verksamhet med autismspektrumdiagnoser <p>Kunskapsinhämtning inklusive jämställdhets- och tillgänglighet. Kunskapsinhämtning unga utan kontakt med samhället.</p> <p>Kunskapsinhämtning utlandsfödda kvinnor</p> <p>Kunskapsinhämtning supported education/personer med högfungerande autism</p> <p>Upphandling av extern utvärdering</p> <p>Projektledarutbildning</p> <p>Samverkan med extern utvärderare inledd</p> <p>Utvärdering av pågående samverkan runt jobbspår, revidering samverkansmodell,</p> <p>Genomförandefas inleds</p> <p>Fortsatt arbete med att nå ungdomar 20-29 som varken arbetar eller studerar. Individuellt anpassat stöd till 8-10 personer i målgrupperna</p> <p>Planering utbildning inklusive stödmodeller för personer med autismspektrumdiagnoser</p> <p>Utveckling av metoder för att nå nyanlända, kortutbildade kvinnor, samt metoder för att stegförflytta gruppen.</p> <p>Samverkan med studieförbund , folkhögskolor samt sociala och idéell sektor utreds, Möjligheter att starta social och arbetsintegrerade företag undersöks Samverkan med Nyföretagarcentrum eller liknande etableras</p>	<p>Kumla kommun samarbetar runt jobbspåren med bland annat Örebro kommun</p>
--------------------------------	---	--

2020-08-01- -2020-12-31	<p>Utveckling av modell för stöd till studerande med neuropsykiatriska funktionshinder/autismdiagnoser. Anpassning av utbildningar. Kompetensveckling pedagoger</p> <p>Utveckling av kompetens inom jämställdhet, mångfald och tillgänglighet genom litteraturstudier, projektledarutbildning och interna möten.</p> <p>Uppsökande arbete mot företag/offentliga arbetsgivare, dialog rekryteringsstrategi</p> <p>Arbete med jobbspår, utbildningar, stödinsatser, uppsökande arbete</p> <p>Utbildning/kunskapsinhämtande rörande förhållningssätt till deltagare och empowerment</p> <p>Start av</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utbildningar med anpassat stöd för personer med högfungerande autism - Aktiviteter för utlandsfödda kvinnor med kort tidigare utbildning <p>Fortsatt individuellt stöd till ungdomar som inte studerar eller arbetar</p>	Samverkan med Örebro m.fl. kommuner
2020-12-15		
2021-01-01—2021-02-28	<p>Samverkansmodell jobbspår klar</p> <p>Uppföljning och eventuell revidering av samverkan och genomförda insatser</p> <p>Rapport om möjlighet till sociala, arbetsintegrerade kooperativa företag.</p>	Samarbete med Örebro m.fl. kommuner
2021-01-01—2022-03-31	<p>Kontinuerligt förankrings- och spridningsarbete</p> <p>Fortsatt arbete med insatser. Kontinuerlig utvärdering och revidering av modeller och arbetssätt.</p>	

2022-04-01 - - 2022-06-30	<p>Avslutningsfas</p> <p>Upprättande av slutrapport</p> <p>Spridning av resultat genom länsnätverk vuxenutbildning och gymnasieskola samt DUA</p> <p>Spridningskonferens genomförs</p> <p>Dokumentation av modeller och arbetssätt.</p>	<p>Redovisning av slutrapport till NLL, AF, DUA, kommundirektör</p>
---------------------------	--	---

Fördjupad riskanalys kopplad till förväntade resultat.

Risk

Gruppen nyanlända kvinnor utvecklas inte genom de åtgärder som sätts in.

Sannolikhet medel och konsekvens för projektet medel.

Åtgärder

Återkommande uppföljning och utvärdering av effekterna av insatta åtgärder. Revidering av åtgärderna vid behov. Samverkan med Folkbildningen och civilsamhället. Användande av beprövat framgångsrika metoder.

Risk

Det går inte att nå ungdomar utan kontakt med samhället.

Sannolikhet medel och konsekvens för projektet medel.

Åtgärder

Återkommande uppföljning och utvärdering av effekterna av insatta åtgärder. Revidering av insatser vid behov. Målgruppen utökas.

Risk

Personer inom daglig verksamhet är inte motiverade att delta i utbildning.

Sannolikhet medel och konsekvens för projektet medel.

Åtgärder

Ökat fokus på motiverande arbete. Samverkan med Försäkringskassan för att tydliggöra och om möjlighet påverka de regler som gäller.

Risk

Arbetsförmedlingen kan inte fullfölja sitt åtagande p.g.a. omstrukturering och minskad budget
Sannolikhet hög och konsekvens stor.

Åtgärder

Tecknande av avsiktsförklaring med fortsatt samverkan på chefsnivå. Regelbunden dialog om förändringarna inom Arbetsförmedlingen. Beredskap att samverka med de privata aktörer som eventuellt kommer att jobba på individnivå med målgrupperna under projektperioden.

Ökat ansvarstagande från kommunen. Samarbete med Folkbildningen och civilsamhället.

Under analys och planeringsfasen kommer projektet utformas utifrån de förutsättningar som då finns för Arbetsförmedlingen.

Risk

Den kommunala ekonomin tvingar fram minskade resurser för arbetet

Sannolikhet låg. Konsekvens stor.

Åtgärder

Förbindelse om motprestation skrivs under av kommunstyrelsens ordförande. Projektet förankras ytterligare hos förvaltningschef för Förvaltning för livslångt lärande, Nämnd för livslångt lärande och kommundirektör.

Risk

Arbetsmarknads- och integrationsenheten får ändrat uppdrag

Sannolikhet låg, konsekvens stor

Åtgärder

Tecknande av avsiktsförklaring, underskriven av kommunstyrelsens ordförande. Ytterligare förankring av projektet hos kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande

Risk

Personalförändringar

Sannolikhet stor, konsekvens måttlig

Förankring i chefsnivån över projektets styrgrupp. Dokumentation av mål, metoder och resultat. Tydliga rutiner för överlämnande.

Risk

Pandemi gör att projektets mål inte kan uppnås

Sannolikhet medel, konsekvens (för projektet) stor

Extra arbetstid som indragen semester och ledigheter kan bli aktuell. Omfördelning av personal för att upprätthålla projektarbetet, utnyttjande av vikarier för att frigöra personal för projektaktiviteter.

Upprättande av utvärderingsplan som inkluderar jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling, vilken ska utgöra underlag till Svenska ESF-rådet för avrop av utvärderare.

Uppdraget för utvärderingen är att utvärderaren ska genomföra undersökningar med kvalitativ metod med handläggare inom Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsenheten Socialförvaltningen och Vuxenutbildningen för att få kunskap om projektets utveckling avseende metodutvecklingen. Vilka som ska medverka i utvärderingen och vilken metod som ska användas sker i samråd med projektet. Därutöver innebär uppdraget att ge kunskapsstöd till utformning av projektets egna utvärderingar i form av enkäter och/eller intervjufrågor.

Det är mycket viktigt att utvärderingen löpande bidrar till utvecklingsarbetet i projektet. Att följa metodutvecklingen inbegriper dels effekterna av de insatser som provas, dels hur samverkan mellan aktörerna utvecklas, och även hur projektets mål och arbete implementeras hos intressenterna.

Utvärderaren ska också ha kontinuerlig kontakt med projektet.

Under projektets gång ska utvärderingen leverera en delrapport och en slutrapport. Utöver detta finns det ett behov av löpande muntlig återföring i projektet, men formerna och frekvensen för detta preciseras i samråd med projektet i planeringen av utvärderingen. Syftet med den muntliga återföringen är att projektet ska kunna få tidiga indikationer på att något fungerar bra eller fungerar mindre bra för att på så sätt ha en chans att göra möjliga förändringar i projektet. Exakta leveransdatum sker i samråd med projektet.

Utöver ovanstående ska utvärderingen också finnas som stöd för projektet i analysfasen avseende målformuleringen för projektet. Detta under perioden snarast– mars 2020. Planeringen av det totala uppdraget sker i samråd med projektet under samma tid.

Syftet med utvärderingen är att utvärdera hur väl metoderna som utvecklas i projektet fungerar, avseende stegförflyttning och etablering i arbetslivet för målgrupperna, samt hur strukturförändringar sker som möjliggör en permanent förändring av arbetsätt.

Utvärderingsfrågor

Individnivå Möter projektet målgruppens utmaningar? Hur ser deltagarna på vilka faktorer som påverkar deras möjligheter till etablering på arbetsmarknaden? Finns skillnader mellan svaren före, under och efter medverkan i projektet? Om så; vilka

Organisationsnivå Har projektmålen uppnåtts? Varierar måluppfyllelsen för olika metoder och målgrupper.

Strukturnivå Har samverkan stärkts mellan de deltagande organisationerna?

Under projektets gång kan det bli aktuellt med andra insatser/moment än ovan redovisade. ESF-rådet ska äga rätt, att efter leverantörens samtycke, inkludera dessa i detta uppdrag.

Uppdragets omfattning, så som beskrivet ovan, är beroende av att projektet genomförs i sin helhet. Av olika skäl kan ett projekt avbrytas i förtid. ESF-rådet förbehåller sig rätten att avbryta uppdraget för det fall projektet avbryts.

Utvärderingens mottagare är under projektiden projektägaren och styrgruppen. Mottagare av slutrapporten är projektägaren samt Nämnd för livslångt lärande och Kommunstyrelsen i Kumla kommun, samt chef för Arbetsförmedlingen i Örebro län.

De samverkansstrukturer, stödstrukturer och metoder som visar sig framgångsrika ska implementeras i samverkande organisationers arbete inom och mellan dem. Ansvariga för implementeringen är ovanstående mottagare av slutrapporten.

Projektets aktiviteter kommer att utvärderas i början av 2021 för att ge underlag för utveckling och förbättring av aktiviteterna. Delmål som utvärderas då är:

Antalet deltagare i gruppaktiviteter är minst 20 (utlandsfödda kvinnor)

Deltagarna upplever att de lär sig svenska, får ökade kunskaper inom valt yrke, bemöts med respekt, har inflytande och har fått ökad självkänsla

Antalet ungdomar eller personer med högfungerande autism som studerar med stöd från projektet är minst 10.

Ungdomarna/personerna upplever att de får bra stöd för att klara utbildningen, och att utbildningen är anpassad så att den är tillgänglig

Konkret beskrivning av projektets arbete med implementering, spridning och/eller strategisk påverkan

Under beskrivningen av projektets kommunikationsarbete framgår hur projektets arbete och resultat redovisas och diskuteras med beslutande församlingar i Kumla kommun. Chef från Arbetsförmedlingen deltar i styrgrupp och ansvarar för implementering och spridning inom denna.

Projektägare för projektet är förvaltningschef för förvaltning för livslångt lärande i Kumla. Projektledare är verksamhetschef för vuxenutbildningen. Chefen för Arbetsmarknads- och Integrationsenheten i Kumla kommun deltar i styrgrupp, men är också utöver det i regelbunden kontakt med projektarbetet och projektledaren. Sammantaget har dessa goda möjligheter att implementera framgångsrika arbetssätt inom respektive organisation, inklusive omfördelning av resurser om så skulle sig visa önskvärt och nödvändigt.

Som ett led att ge ett bra beslutsunderlag för ställningstagande om hur projektets resultat ska tas om hand kommer effekterna av genomförda insatser på den kommunala ekonomin och samhällsekonomin beräknas varje halvår och redovisas för samverkande organisationer.

För att sprida resultat utanför deltagande organisationer kommer projektet ha en webbplats som hålls uppdaterad med projektets aktiviteter och resultat.

Projektet kommer också att redovisa delar av arbetet till Delegationen för Unga och Nyanlända till jobb. Dessa i sin tur publicerar rapporter och sprider information om kommunernas arbete via sin hemsida till Sveriges kommuner.

Genom samverkansgruppen REKO för Vuxenutbildningarna i Örebro län sprids resultat till länets kommuner. Projektet deltar också i arbetsgruppen för Samordningsförbundet i Sydnärke.

Under projektets avslutningsfas kommer en avslutningskonferens att anordnas.

Vid behov, reviderad budget

Projektet har under planerings- och analysfasen gradvis ökat förbrukningen av budgetmedel, för att först i mars uppnå planerad volym.

Bakgrunden är att rekrytering av projektledare försenades och därmed även etableringen av projektorganisation i övrigt. Kartläggnings- och planeringsarbetet har dock fullföljts så att projektet är i fas utifrån vad tidsplanen sagt skulle uppnås.

Under kartläggningen har följande faktorer identifierats, vilket påverkar planeringen för genomförandefasen.

Gruppen utlandsfödda kvinnor är större än vad som antogs vid ansökan. Vi har identifierat en grupp om c.a. 90 kvinnor som har behov av insatser för att stegförflyttas för att på sikt uppnå egenförsörjning. Inom gruppen finns varierande förutsättningar och erfarenheter, vilket gör att insatserna måste vara diversifierade. Det kommer innebära ett större resursbehov än planerat.

Inom gruppen personer med högfungerande autism inom daglig verksamhet har det visat sig att intresset för utbildningar är mycket varierande vad gäller vilka utbildningar som efterfrågas. Det innebär att stödinsatserna måste utformas för varje enskild person istället för grupper. Även det kommer att innebära större resursbehov än planerat.

Gruppen ungdomar utan kontakt med samhället har visat sig svårare att nå än planerat. Under genomförandefasen behöver därför ytterligare resurser läggas på uppsökande arbete. Vidare föreslår vi i en annan ändringsbegäran att målgruppen utökas med ungdomar med kommunalt stöd och sjukdom/funktionshinder i åldrarna 20-29. Genom utökning av målgruppen kombinerat med fortsatt uppsökande arbete behövs mer resurser än planerat.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att 500 tkr överförs från planerings- och analysfas till genomförandefas, varav 236 tkr utgörs av stöd från ESF och 264 tkr kontant medfinansiering.

Ann-Sofie Vennerstrand
Projektägare

Rolf Östman
Projektledare

Bilaga 1 Redovisning av studiebesök

Yalla Trappan, Malmö.

Genom start av ett arbetsintegrerat socialt kvinnokoopertiv har 45 arbetstillfällen för utlandsfödda kvinnor skapats. Kvinnornas kunskaper i matlagning, sömnad och städning har varit utgångspunkten för utvecklingen. Förberedelserna tog fyra år och innefattade två ESF-projekt där deltagarna stärktes för att kunna anställas. Företaget startade i liten skala med 7 deltidanställda.

Företaget samverkar nu med Arbetsförmedlingen och Malmö stad genom att utlandsfödda kvinnor gör praktik kombinerat med språkträning i företagets verksamheter. Syftet är att stegförflytta kvinnorna så att de kan övergå till anställning inom företaget, eller söka andra jobb via Arbetsförmedlingen.

Man bedriver också projektverksamhet med stöd från bland annat Allmänna arvsfonden.

Kringlebakkens Integrationshus

Kringlebakken är en icke vinstdrivande organisation, som med stöd från Köpenhamns stad arbetar med att stärka utlandsfödda kvinnor. Syftet är att Kringlebakken ska vara en språngbräda vidare ut i samhället.

De anordnar öppen förskoleverksamhet där hemmavarande kvinnor kan lämna sina barn för att delta i husets språkträning. Inom ramen för verksamheten strävar man efter att skapa nätverk mellan kvinnorna. Information om danskt samhälle och kultur. Förhållningssättet är att arbeta med att förklara och motivera, i motsats till tvångsåtgärder.

Kringlebakken erbjuder också jobbrådgivning, arbetsmarknadskunskap och stöd i att skriva CV. Inom detta område söker huset kontakt med arbetsgivare som kan tänkas anställa de deltagande kvinnorna, t.ex. hotellbranschen.

Trappan, ABF Örebro.

Information från hemsidan: "Projektet Trappan drivs av ABF i samarbete med ett flertal föreningar och fackförbund. Vi erbjuder ett sex månader långt utbildningsprogram där deltagarna får diskutera, fråga och planera sin framtid tillsammans med handledare och volontärer.

Vi pratar mycket om jobb och företagande. Men också om miljöfrågor, jämställdhet, politik och föreningsliv. Helt enkelt om allt som vi tror behövs för att få ett bra liv och ett meningsfullt jobb. Och så ska förstås deltagarna få prova på arbetslivet och lära känna örebroare i andra delar av stan. Alla ska få möjlighet att prova kortpraktik på flera olika arbetsplatser. När du är färdig med Trappan ska du känna dig säker på att prata svenska och ha ett bra kontaktnät och en tydlig plan för din framtid."

Studiebesöket genomförs ¼.

Supported Education, Vuxenutbildningen i Örebro,

Generell beskrivning nedan. Studiebesöket genomförs 31/3.

Supported Education har tio principer:

Följande komponenter eller principer definierar Supported education (Waghorn, 2004)

1. Stöd i en reell eller vanlig utbildningsmiljö
2. Samverkan mellan utbildningsaktörer och andra stödfunktioner
3. Personal utbildad i supported education
4. Hög tillgänglighet till yrkesutbildning, planering och karriärcoaching
5. Ekonomisk rådgivning
6. Stöd att utveckla personligt viktiga färdigheter nödvändiga i den nya utbildningsmiljön

7. Vägledning för tillgång till stöd i skolan
8. Mentorstöd på och/eller utanför skolan
9. Stöd att söka till nya kurser
10. Assistans, coaching under pågående studier

Bilaga 2, Utkast insatser Unga och Nyanlända

Supported Education och anpassning av utbildningar, motiverade insatser genom samtal om framtid, mål, drömmar. Kartläggning av behov, valalternativ och stöd. Kontinuerligt stöd för att utveckla och bibehålla färdigheter. Insatser kan göras genom omfördelning av arbetstid för befintlig personal. Studietid och stöd kan erbjudas inom daglig verksamhet.

Utbildningarnas struktur och miljöer anpassas med stöd av specialpedagog och skolpsykolog utifrån deltagarnas behov.

Individuellt stöd till unga som inte arbetar eller studerar -arbetet bedrivs t.ex enligt modell supported education och de erfarenheter som gjorts inom #jagmed och Kumlas grundskolors arbete med skolnärvarocoacher. Resurser finns inom projektet.

Nätverksskapande, samhällsinformation och språkutveckling

Samverkan med Öppna förskolan etableras. Språkträning, samhällsinformation och nätverksskapande aktiviteter erbjuds. Målgrupp kvinnor hemmavarande med barn, eventuellt kompletterade med andra kvinnor.

SFI-undervisningen kompletteras med huvudsakligen muntligt språkträning, samhällsinformation och nätverksskapande aktiviteter.

Resurser: inom projektet, studieförbundens möjligheter utreds. Möjligheterna till personalsamverkan med öppna förskolan utreds.

Arbetsträning och språkutveckling

Kvinnor erbjuds plats i arbetsträning inom t.ex. vuxenutbildningens utbildningsskök, AMI:s caféverksamhet eller annan liknande kommunal verksamhet. Arbetsträningen kompletteras med språkträning inriktad på praktiken.

Resurser: studieförbundens möjligheter utreds, anställning kan eventuellt göras med nystartsjobb och finansieras genom deltagarersättning från Arbetsförmedlingen

Individuellt stöd i myndighetskontakter, praktik

Se All In, Trappan

Förstudie arbetsintegrerat socialt kvinnokoopertiv

I första hand bevakas det arbete som görs inom samordningsförbundet Sydnärke och andra organisationer. I andra kompletteras deras resultat med sådan som är specifikt för projektet.

Bilaga 3 Förändringsteori

Resurser	Aktiviteter	Leverans/ Utfall/Resultat	Kortsiktiga effekter	Långsiktiga effekter
<p><i>Resurser budgeterade inom projektet</i></p> <p>Projektägare 5% Projektkonom 10% Projektledare 50% Projektmedarbetare 100% Studie- och yrkesvägledare 25% Handläggare AMI 50% KAA-ansvarig 50% Stödpedagog 25%</p> <p><i>Övriga resurser</i></p> <p>Inom Kumla kommun och Arbetsförmedlingen arbetar ytterligare personer med de uppgifter som beskrivs i projektet, samt tillgång finns till andra kompetenser</p> <p>Etableringshandläggare AF Handläggare AMI Kommunikationsavdelning Kumla kommun Personalavdelningen Kumla kommun (jämfällbarhets och tillgänglighetskompetens) Administrativa handläggare vuxenutbildningen/gymnasiet</p>	<p>Uppsökande arbete mot företag, dialog rekryteringsstrategi och jobb med lägre utbildningskrav, bl.a. passande för gruppen utlandsfödda kortutbildade kvinnor.</p> <p>Utformning av individuellt stöd till ungdomar som inte arbetar eller studerar med samhället</p> <p>Utveckling av metoder för att nå ungdomar 20-29 som inte arbetar eller studerar</p> <p>Utveckling av metoder för att nå nyanlända, kortutbildade kvinnor, samt metoder för att stegförflytta gruppen.</p> <p>Samverkan med studieförbund , folkhögskolor samt sociala och ideell sektor utreds, Möjligheter att starta social och arbetsintegrerade företag undersöks Samverkan med Nyföretagarcentrum eller liknande etableras.</p> <p>Utbildning och/eller information om t.ex Supported Education genomförs</p> <p>Utveckling av modell för stöd till studerande med neuropsykiatriska funktionshinder/autismdiagnoser. Anpassning av utbildningar. Kompetensveckling pedagoger</p> <p>Utveckling av kompetens inom jämställdhet, mångfald och tillgänglighet</p>	<p>Arbetsgivares beredskap att anställa nyanlända, personer med lägre utbildning och personer med funktionshinder ökas.</p> <p>Rutin för uppsökande arbete mot ungdomar som inte arbetar heller studerar är upprättad. Modell för att stödja övergång till arbete eller studier är etablerad.</p> <p>Modeller för stöd till nyanlända kortutbildade kvinnor har införts, innefattande åtgärder för att bryta social isolering, låg självförtroende och hälsoproblem</p> <p>Komplement till SFI-undervisning etableras "Starta eget aktiviteter" genomförs Förutsättningarna för att starta sociala arbetsintegrerade företag är klarlagda</p> <p>Kunskapen om Supported Education eller liknande och människornas utvecklingspotential har ökat hos både personal och deltagarna Inläsningseffekter har undanröjts</p> <p>Modell för stöd för personer med neuropsykiatriska funktionshinder/autismdiagnoser i yrkesutbildning är etablerad.</p> <p>Utbildningarna har anpassats för att passa såväl män som kvinnor.</p>	<p>Deltagarna från målgrupperna stärks och därmed öka anställningsbarheten på arbetsmarknaden. (Individnivå) Mer ändamålsenliga stödstrukturer till utpekade målgrupper etableras (Organisationsnivå) Perspektiv på jämställdhet, tillgänglighet, icke diskriminering har integrerats i alla delar och bidrar till ett effektivt och inkluderande projekt (Organisationsnivå) Metoder för att öka övergångarna för deltagarna till arbete och utbildning utvecklas, prövas och utvärderas. (Strukturnivå) Förbättrad samverkan mellan samverkande parter har etablerats. (Strukturnivå) Metoder för att stödja målgrupperna till och i studier och till arbete har utvecklats, prövats och utvärderats. (Strukturnivå)</p> <p>Indikatorer</p> <p>10 personer inom daglig verksamhet med autismspektrumdiagnos ska övergå till arbete/eller egen försörjning genom studier. Gruppen kortutbildade, utlandsfödda kvinnors utan egenförsörjning ska minska med 20 5 personer ur gruppen ungdomar utan kontakt med samhället ska uppnå egen försörjning Samtliga inom de samverkande organisationerna som arbetar med målgrupperna ska uppleva att samverkan förbättrats Personerna i målgrupperna ska uppleva att de fått god information på sina villkor Personerna i målgrupperna ska uppleva att projektets miljöer inte hindrar dem från deltagande Personerna i målgrupperna ska uppleva att de möts med respekt. Personerna i målgrupperna ska uppleva att de har inflytande på projektets utformning Personalens syn på målgrupperna har förändrats så att de i högre grad ser att personerna har möjlighet att klara studier och få ett jobb Deltagarnas syn på sig själva har förändrats så att de i högre grad ser möjligheter att klara studier eller få ett jobb</p>	<p>Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden kommer i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden. (Individnivå)</p> <p>Det finns en väl fungerande samverkansstruktur inom kommunen och med civilsamhälle och andra organisationer/samhällsaktörer (Organisationsnivå)</p> <p>Metoder som tillämpas och/eller utvecklas i projektet ska dokumenteras för spridning. (Strukturnivå)</p> <p>Indikatorer</p> <p>Arbetslösheten bland utlandsfödda kvinnor i Kumla ska succesivt minska Deltagande i arbetskraften?</p> <p>Antalet personer med högfungerande autism inom daglig verksamhet i Kumla ska minska</p> <p>Det finns gemensamma möten och utvärderade kommunikationskanaler inom kommunen, med civilsamhället och andra samhällsaktörer</p> <p>Erfarenheter och metoder ska vara publicerade på kumla.se</p>